EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 13

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Grčka

Sažetak

Grčka nastavlja ostvarivati postojan napredak u uvođenju svjetlovodne mreže za gigabitnu povezivost. Međutim, ima poteškoća s nedostatkom stručnjaka za IKT i premošćivanjem velikog digitalnog jaza u osnovnim digitalnim vještinama između raznih dobnih skupina te ruralnih i urbanih područja. Unatoč tome, tamošnja stopa rasta digitalizacije malih i srednjih poduzeća je ohrabrujuća.

U Grčkoj postoji umjerena razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 14 nacionalnih ciljeva, od kojih je 57 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Grčka uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 88 % njih napreduje prema planu (na temelju smjerova djelovanja koji su 2024. utvrđeni za svih 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 77 % od 13 preporuka Komisije iz 2024. tako što je znatno izmijenila politike (31 %) ili uvela nove mjere (46 %).

Pokrivenost Grčke 5G mrežom bila je 2024. među najvećima u EU-u i vrlo blizu cilju digitalnog desetljeća za 2030. Unatoč brzom napretku, uvođenje umjetne inteligencije u poduzećima i dalje je na niskoj razini. Odabir Grčke kao domaćina jedne od prvih sedam tvornica umjetne inteligencije u EU-u potvrda je njezine predanosti da pomogne u stvaranju tehnološkog vodstva EU-a. Ta tvornica doprinijet će i razvoju i jačanju ekosustava *start-up* poduzeća u Grčkoj. Kad je riječ o tranziciji javnih usluga, iako najnoviji podaci upućuju na ograničen godišnji napredak u području usluga za građane, kvaliteta, brzina i dostupnost javnih usluga poboljšat će se integracijom umjetne inteligencije u jedinstveni digitalni portal javne uprave. Osim toga, Grčka je osmislila strategiju i nove mjere za zaštitu maloljetnika na internetu, primjerice inicijativu za roditeljsku kontrolu.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Grčka				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	EL	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	38,4 %	46,1 %	19,9 %	42,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	38,4 %	46,1 %	19,9 %	42,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	98,1 %	99,8 %	1,8 %	88,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	7	13	85,7 %	0	2 257	90,5 %	95	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	53,4 %	13,9 %	—	72,9 %	2,8 %	79,7 %	90 %
Računalstvo u oblaku	18,1 %	—	—	—	—	—	56,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	4,0 %	9,8 %	146,5 %	6,3 %	13,5 %	67,2 %	32,0 %	75 %
Analitika podataka	25,0 %	—	—	—	—	—	40,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	33,5 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	3	3	0,0 %	4	286	4,4 %	20	500
Barem osnovne digitalne vještine	52,4 %	—	—	—	—	—	70,2 %	80 %
Stručnjaci za IKT	2,4 %	2,5 %	4,2 %	3,0 %	5,0 %	4,2 %	4,5 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Ne						
Digitalne javne usluge za građane	75,9	76,7	1,1 %	71,8	82,3	3,6 %	98,2	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	86,2	78,6	-8,8 %	81,3	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	73,8	73,8	0,0 %	66,6	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022.) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.

(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (koji se odnosi na 2024.).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025.: (i) 78 % grčkih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život, (ii) 92 % građana smatra da je važno da javna tijela suzbijaju i ublažavaju problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu i (iii) 83 % građana smatra da je za konkurentnost važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici" koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Grčka napreduje u uvođenju infrastrukture za gigabitnu povezivost, a pokrivenost VHCN-om 2024. iznosila je 46,1 %. Iako je to ispod prosjeka EU-a, postoje dobri izgledi za ostvarenje ciljeva do 2030. jer su različiti operatori nedavno najavili znatna ulaganja u uvođenje svjetlovodnih mreža u cijeloj državi do 2027. Zahvaljujući visokoj godišnjoj stopi rasta (13,9 %) u području digitalne tranzicije malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi) u Grčkoj, 2024. je 53,4 % MSP-ova imalo barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta. Međutim, to je još uvijek ispod prosjeka EU-a. Prihvaćanje umjetne inteligencije u poduzećima općenito napreduje iznimno brzo i gotovo se udvostručilo (povećanje s 4,0 % 2023. na 9,8 % 2024.). Prilagodba plana uključuje „Plan za prelazak Grčke u eru umjetne inteligencije", koji je objavljen u studenome 2024. Taj plan uključuje poglavlje o tome kako umjetna inteligencija može potaknuti inovacije i poboljšati poslovni ekosustav. Kad je riječ o kibernetičkoj sigurnosti, Grčka je restrukturirala svoje Nacionalno tijelo za kibernetičku sigurnost u neovisno tijelo javnog prava radi jačanja njegove operativne autonomije i kapaciteta, što mu omogućuje učinkovitiju koordinaciju i nadzor provedbe Direktive NIS 2, koja je prenesena u studenome 2024., te će nastaviti razvijati svoju nacionalnu strategiju za kibernetičku sigurnost i povezane politike u skladu sa strateškim prioritetima EU-a i nacionalnim strateškim prioritetima.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Povećanje udjela stručnjaka za IKT u broju zaposlenih i dalje je jedan od najvećih izazova s kojima se Grčka suočava u digitalnoj tranziciji. U prilagodbu nacionalnog plana uključene su dodatne mjere za približavanje digitalnih tehnologija mladima tijekom vrlo ranog školovanja kako bi ih se potaknulo na odabir studija i karijera u sektoru IKT-a. Inicijativa za preokretanje trenda ozbiljnog odljeva mozgova tijekom gospodarske krize i poticanje visokokvalificiranih Grka koji žive u inozemstvu da se vrate na grčko tržište rada također će doprinijeti povećanju udjela stručnjaka za IKT u broju zaposlenih. Poteškoće su prisutne i u prenošenju digitalnih vještina svim građanima te postoji veliki jaz između raznih dobnih skupina te ruralnog i urbanog segmenta stanovništva. Godišnja stopa napretka u digitalnoj transformaciji javnih usluga i poduzeća usporava se, iako ta zemlja i dalje aktivno provodi svoju opsežnu strategiju za digitalnu transformaciju javnih usluga. Uvođenje usluga povezanih s Uredbom o jedinstvenom digitalnom pristupniku predstavlja dodatnu prepreku postizanju ciljeva tih pokazatelja. Grčka je 2024. pokrenula veliki projekt za uspostavu nove infrastrukture za elektroničku identifikaciju te njezinu integraciju s lisnicom Gov.gr i novim osobnim iskaznicama. Međutim, još nije prijavila sustav elektroničke identifikacije Komisiji u skladu s Uredbom eIDAS. Grčka je u skladu s Komisijinim prioritetom zaštite maloljetnika na internetu pokrenula aplikaciju „Kids Wallet" kao dio opće strategije u tom području.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Grčka rješava pitanje utjecaja digitalne tranzicije i digitalne infrastrukture na okoliš poticanjem privatnih ulaganja u zelene podatkovne centre te radom na optimizaciji distribucije energije iz

obnovljivih izvora sve većem broju digitalnih podatkovnih centara u cijeloj državi. Osim toga, provode se inicijative u javnom sektoru, kao što je akcijski plan za zelenu i inovativnu javnu nabavu.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Grčka je 17. siječnja 2025. dostavila prilagodbe svojeg nacionalnog plana za digitalno desetljeće s konkretnim daljnjim mjerama za primjenu znatnog broja preporuka iz 2024. Plan uključuje 16 dodatnih mjera i detaljnu analizu stanja. Konkretnije, Grčka je objasnila zašto zasad nije revidirala nacionalne ciljeve koji nisu usklađeni s ciljevima EU-a za 2030. To se odnosi na ciljeve povezane s digitalnom transformacijom MSP-ova i uvođenjem tehnologija (umjetna inteligencija, računalstvo u oblaku, analitika podataka) te na dva cilja povezana s digitalnim vještinama. Izmjene su usklađene s novim prioritetima Komisije, kao što su: (i) napredak u tehnologiji umjetne inteligencije i inovacijama, (ii) uvođenje podmorskih kabela kako bi se povećala otpornost mrežnih okosnica, (iii) udruživanje snaga za razvoj kapaciteta u području tehnologije na rubu mreže, kao što je kvantno računalstvo, i (vi) zaštita maloljetnika na internetu. Izmjena plana uključuje izvješćivanje o savjetovanju s dionicima. Plan i njegove prilagodbe i dalje se temelje na nacionalnoj strategiji za digitalnu transformaciju Grčke (za razdoblje 2020. – 2025.). Plan sadržava prioritete u okviru četiri stupa digitalnog desetljeća, a dodane su i nove mjere koje se odnose na strateške digitalne tehnologije, kao što su umjetna inteligencija i kvantno računalstvo. Ažurirani plan sadržava 125 mjera i ima proračun od 6,1 milijarde EUR (2,57 % BDP-a). U njemu se daje i gruba procjena od 7 milijardi EUR za privatna ulaganja u podatkovne centre i gigabitnu povezivost u nadolazećim godinama. Revidirani plan obuhvaća opće ciljeve digitalnog desetljeća, kao što su kibernetička sigurnost i otpornost, stvaranje sigurnog i antropocentričnog digitalnog okruženja te promicanje odgovorne upotrebe umjetne inteligencije. Ministarstvo digitalnog upravljanja pokrenulo je 2024. reviziju nacionalne strategije za digitalnu transformaciju (za razdoblje 2020. – 2025.) tako što se savjetovalo s Izvršnom mrežom za digitalnu transformaciju (ENDT), koja predstavlja veliku mrežu javnih usluga, kako bi se osmislila nacionalna politika za usklađivanje buduće nacionalne strategije za digitalnu transformaciju (za razdoblje 2026. – 2030.) s ciljevima digitalnog desetljeća.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Grčka je digitalnom sektoru dodijelila 21 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (7,4 milijarde EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 2,7 milijardi EUR, odnosno 13 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2].

Grčka je članica konzorcija za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC) „Savez za jezične tehnologije” i EDIC-a EUROPEUM za ulančane blokove. Izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI ME/CT). Osim toga, Grčka je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

Grčka

Grčka je doprinijela Akceleratoru dobrih praksi[3] tako što je podijelila jedan primjer dobre prakse u okviru klastera „Digitalne vještine": „Osposobljavanje državnih službenika za tehnologije računalstva u oblaku" i jedan primjer dobre prakse u okviru klastera „Uvođenje digitalnih tehnologija": „Grčka strategija za podatke i interoperabilnost".

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Grčka je relativno aktivna u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno 43 inicijative, od kojih nijedna nije pokrenuta 2024. Grčka je najaktivnija u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i vještina, dok je utvrđeno da je manje aktivna u području održivosti. Čini se da mjere u području održivosti imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na sudjelovanje u digitalnom javnom prostoru.

Preporuke

- **Stručnjaci za IKT:** nastaviti istraživati mogućnosti za povećanje udjela stručnjaka za IKT u broju zaposlenih.
- **Osnovne digitalne vještine:** riješiti problem velikog digitalnog jaza u osnovnim digitalnim vještinama između različitih dobnih skupina te između ruralnih i urbanih područja.
- **Digitalne javne usluge:** posvetiti se svim aspektima internetskih javnih usluga za građane i poduzeća, uključujući prekogranični aspekt.
- **Uvođenje digitalnih tehnologija u poduzećima:** dodatno poboljšati ekosustav i širiti informacije o postojećim mogućnostima i resursima koja poduzeća mogu iskoristiti kako bi ostvarila koristi od naprednih digitalnih tehnologija, kao što je umjetna inteligencija, i pristupa inovacijskim procesima (npr. putem europskih centara za digitalne inovacije (EDIH)).
- **Elektronička identifikacija:** Komisiji prijaviti sustav elektroničke identifikacije.
- **Pametno ozelenjivanje:** uložiti napore u iskorištavanje digitalnih tehnologija za pametno ozelenjivanje u više gospodarskih sektora (npr. promet, građevinarstvo i poljoprivreda).

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.